

Ville och Vilda Kanin

Både frihet och trygghet är ord som står för något de flesta av oss hyllar. Men kan tryggheten bli förlamande? Är alla starka nog att hantera friheten? Och vad är egentligen frihet? Kaninen Ville rymmer en dag ur sin bur och möter en ny – och lite skrämmande tillvaro.

Rekommenderad från förskolan

EN FILMHANDLEDNING AV
AGNETA DANIELSSON

Handling

Kaninen Ville sitter i sin bur hemma på bondgården. Han suckar. Livet är verkligen förutsägbart, samma gamla morötter varje dag. Samma gamla tröttsamma skator som flyger runt buren och retas. Men en dag glömmer någon att lägga på haspen till buren och plötsligt tvingas Ville till ett val. Ska han stanna kvar i sin trygga, om än tråkiga tillvaro? Eller ska han välja det friare men okända livet i den närbelägna skogen? Det är sannerligen inte lätt att bestämma sig.

Ville är inte den äventyrliga typen men en liten utflykt i skogen kan han ändå tänka sig. Så han skuttar iväg. Snart träffar han Vilda Kanin som hemtamt rör sig i hålor, bland stubbar och mellan svampställen. Det är tur för Ville, för själv tappar han snabbt orienteringen. När han vill återvända till sin gamla bur har han inte en aning om åt vilket håll han ska. Vilda Kanin lovar att visa honom, men eftersom mörkret faller och skogen då är farlig för små kaniner, följer han med till hennes håla.

Vilda Kanin är en centralfigur för många av de andra djuren. Haren, musen, mullvaden, kråkan, igelkotten – alla söker sig till Vilda Kanin. Det är hos henne de blir omplåstrade, får natthärbärge eller en tallrik nykokt soppa. Ville gnäller ängsligt över det mesta. Alla intryck, detta myller av djur och den ovana kosten blir för mycket för honom. Han vill hem.

Men när de ska bege sig mot gården lyckas en rovfågel slå sina klor i Vilda Kanin. Ville ser förtvivlat hur de båda lyfter mot skyn och hur de med ett brak kraschar mot marken. Till all lycka kvicknar Vilda Kanin till, men hennes krafter är slut. Ville måste ännu en gång ta ett beslut. Han tar på hennes ryggsäck och hjälper henne hemåt. Rollerna är ombytta.

Hemma i hålan bäddas hon ner, och sedan följer den vanliga strömmen av besökare. Alla kräver de Villes hjälp, och kaoset är nära. Till sin förvåning klarar han det hela, Vilda Kanin piggnar till och han får beröm för sina insatser. Därefter är det äntligen dags för honom att ta sig hem. Den plane-



rade hemkomsten blir dock inte alls som han tänkt sig. I hans gamla välkända bur sitter en ny kanin. Ville är utbytt. Bedrövad återvänder han till skogen, men han tröstras snart av Vilda Kanin och erbjuds till och med att dela håla med henne. Glatt skuttande tumlar de omkring på stubbåkern, Vilda Kanin och förvildade Ville.

Trygghet eller frihet

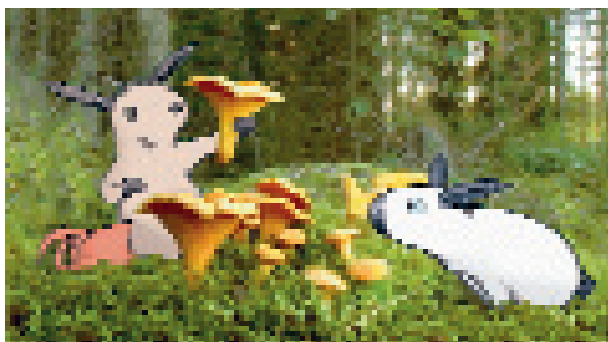
Ville tyckte att det var svårt att tvingas bestämma vad han ville med sitt liv. Det är inte konstigt. Meningen med livet är en fråga som vi alla (uppenbarligen också kaniner) emellanåt brottas med. Även frågan om vad frihet egentligen är, och hur mycket den är värd i förhållande till vår upplevda trygghet har sysselsatt en och annan filosof genom tiderna. Några givna svar har de naturligtvis inte funnit.

Visserligen kunde Ville i sin bur förlita sig på att få mat och dryck. Men det fanns mycket annat som fattades, som gemenskap och tillgivenhet till exempel. Så mycket uppskattning fick han inte heller. Samtidigt var alternativet, den okända skogen, lite skrämmande. Hunden rådde honom att stanna. Frihet är jobbigt tyckte han, men så har också hunden varit människans bästa vän i 10 000 år. Katten, detta betydligt mer självständiga djur, tyckte att han skulle hoppa iväg. ”Du väljer själv”, sa hon – vilket ju var det knepiga!

- Tycker ni att Ville skulle ha stannat kvar på bondgården? Vad var bra med att bo på bondgården? Var det något som inte var så bra? Tror ni att han saknade någonting i sin bur? Varför tror ni det? Hur tycker ni att man ska göra med kaniner som bor i bur för att de ska trivas?

Vilse i livet

Bland det första Vilda Kanin frågar när hon möter Ville är om han gått vilse. Hans alltför snabba och bestämda nej bekräftar hennes iakttagelse. Visst är han vilse, både geografiskt



och i sig själv. För ska man beskriva Ville, så inte är ett gott självförtroende och självkänsla de första egenskaperna man tänker på. Han vet inte riktigt vem han är, och han vet inte heller riktigt vad han klarar av. Därför har han svårt känna tilltro till sig själv. Han är som ett överbeskyddat barn.

Det är tur för honom att han träffar Vilda Kanin. För det är först i samspel med andra som man kan utveckla sin identitet. Det är svårt att göra det ensam i en bur. Vilda Kanin är trygg med sig själv, empatisk och ingår dessutom i ett sammanhang där hon har sin tydliga roll. Hon är den perfekta guiden för Ville.

När han tungsint funderar över livets existentiella frågor så tar hon snabbt ner honom på jorden. Varför tänka på döden när skogen är full av lingon som kan syltas? Varför stressa efter den inrutade tillvaron när livet är det som pågår just här och nu? Varför inte istället njuta av det som naturen bjuder, att umgås med sina vänner, att skratta tillsammans?

Men också den kavata Vilda Kanin hamnar så småningom på själsliga villospår. Till synes outtröttlig skuttar hon fram mellan olika behövande vänner. De andra djuren ser det som en självklarhet, tänjer och tänjer på hennes omsorger. Och Vilda Kanin rättar sig efter alla nycker, utan att ha förmågan att säga nej. Men när hon skall släpa iväg på den medvetlösa rovfågeln är ändå måttet rågat. Lyckligtvis finns Ville vid hennes sida när hon känslomässigt utmattad segnar ner. Lyckligtvis vågar han också axla det nya ansvar han så oväntat fått.

- Beskriv hur ni tycker att Ville är. Är han glad eller ledsen? Vad tror ni han kände när han först kom ut i skogen? Varför tror ni det? Varför vill han hela tiden komma tillbaka till sin bur? Hur tror ni han skulle ha känt om han verkligen fått komma tillbaka till buren? Tror ni att han någon gång skulle ha längtat efter att komma tillbaka till skogen? Varför skulle han i så fall ha gjort det?

- Beskriv hur ni tycker att Vilda Kanin är. Är hon glad eller ledsen? Tror ni att hon någon gång känner sig rädd ute i skogen? Varför tror ni att hon hela tiden hjälper de andra djuren? Hur tror ni hon känner när hon hjälper dem? Hur tror ni att de känner när de fått hjälp? Är det alltid bra att hjälpa andra? Vad tror ni de andra djuren tänker när Vilda Kanin blir sjuk och trött och inte orkar hjälpa dem?

Den spännande naturen

Att göra animerad film tar sin tid. För animatörerna Ylva-Li och Lennart Gustafsson tog det några år att färdigställa *Ville och Vilda Kanin*. Ungefär 20 000 teckningar har tecknats för hand och därefter bearbetats i dator. Det mesta av arbetet, som filmning, färgläggning och klippning, har gjorts i datorer. Men själva figurerna är alltså tecknade med blyerts på papper, med underljus på ritbordet.

En stor del av bakgrunderna är filmat material, och det har gjort att man kunnat utnyttja subjektiv kamera på ett effektivt sätt. När Ville i början hoppar genom skogen får vi se intrycken just genom hans ögon, och förstår hur svindlande höga träden är, och hur lockande mjuk mossan ter sig. Att blanda tecknat och filmat material har ju gjorts tidigare. Ett annan svensk film är *Dunderklumpen*, från 1974. Precis som i den fungerar den svenska naturen också i *Ville och Vilda Kanin* som en spännande spelplats.

- Låt barnen göra en bildsnurra där ni blandar tecknat och fotograferat. Bildsnurran är en enkel leksak som hade sitt upphov under 1800-talet och som bygger på ögats tröghet. Våra ögon kan nämligen inte urskilja mycket hastiga bildförändringar utan om det är flera liknande bilder ser vi dem som rörliga. Är det två bilder som snabbt snurras, som med bildsnurran, får vi en illusion av att det enbart är en bild.

Rita en rundel, exempelvis med hjälp av ett vanligt dricksglas, på en bit stadig kartong. Klipp ut. Låt barnen rita varsin kanin på ett papper som är ungefär hälften av själva rundeln. Låt dem klippa ut sina teckningar. Klistra fast på ena sidan av kartongen. Ta naturfotografier eller tidningsutklipp som klistras upp på andra sidan av kartongbiten. Tänk på att bilderna på fram- och baksidan ska vara åt olika håll, annars kommer det att se ut som om kaninen sitter upp och ner. Gör ett hål i vardera sidan av rundeln, knyt fast garn i hålen. Tvinn garnet och förundras över hur de två bilderna blir en!

- Det är inte bara kaniner som mår bra av att vara ute i skogen. Vad kan vara bättre för motorik, självförtroende och nyfikenhet än att klättra över stock och sten, hänga i grenar eller åla under ormbunkar? Men när det kommer till att promenera hem kan den spralligaste unge bli trött och håglös. Ett sätt att ta sig framåt är kurragömmaleken "Var är alla mina kaninungar?". Om man är två eller femton spelar inte så stor roll, roligt har man i vilket fall. Den som leder går längst fram, och resten på rad efter. När ledaren ropar "var är alla mina kaninungar" gömmer sig alla längs stigen. Sedan ska ledaren från sin plats försöka se alla som gömt sig och peka ut att "där är William", "där är Emma" och "där är Maja". Vill man snabbt ha fram alla sina kompisar ropar man ännu en gång "var är alla mina kaninungar?" Så byter man ledare, och ett tu tre, så är man hemma igen!

Produktionsuppgifter

Sverige 2006

Manus & regi: Lennart & Ylva-Li Gustafsson

Musik: Ylva-Li Gustafsson

Ljud: Leif Westerlund

Röster

Ville – Johan Hallström

Vilda – Tove Edfeldt

Tekniska uppgifter

Speltid: 30 minuter

Format: Vidfilm 1:1,85

Ljud: Dolby SR

Censur: Barn tillåten

Svensk premiär: 1 september 2006

Distribution

Svenska Filminstitutet, Box 27 126, 102 52 Stockholm

Tel 08-665 11 00, fax 08-661 18 20 www.sfi.se